

Da pridno čejena, mahovja in lišajev snažena drevesa bolje rodijo, nego zanemarjena, to menda ve vsak sadjar uže sam. Treba je tudi včasih drevo otrebiti pre-gostih vej.

Tudi dobra sadna plemena postanejo nerodovitna, če jim podnebje in lega kraja ne ugajata, bodisi da je kraj premrzal in preoster, ali pa pregorak.

Naj naposled še nekaj omenimo, in to je, da nekatera starejša plemena sadnih dreves začno hirati in slabejši sad roditi. To imenujejo sadjarji „starikanje“ dreves. Tako na priliko ne nahajamo sedaj toliko mošangarjev, ki so nekda bili zelo priljubljeni, zdaj pa so po nekaterih krajih uže celo izmrli.

Razne reči.

* Proti raku na sadnem drevju. Učitelj Reinecke v Schwanebeck na Nemškem, ki je izvrsten sadjar, izumil je izvrstno sredstvo proti raku na sadnem drevju. On priporoča: Izreži ves bolni les in vso bolno lubad ter namaži tista mesta z mažo od ugašenega apna. Še boljše je, če obvežeš namazano mesto trdno z ruto, da apno ne more odpasti. Čez kakega četrt ali pol leta namaži še edenkrat, a uže takrat bodeš zapazil, da se drevo zdravi. Rana se popolnoma ozdravi, ako mažo večkrat obnoviš.

* Solnčnice, ki so odcvele in imajo dozorelo seme, lahko prav koristno porabiš. Odreži in obesi jih na vrtu na kako drevo, na kak drog ali kaj drugega, in kmalu bodo prišli razni koristni ptiči ter si zključevali seme za živež. To pa seveda naredi se le takrat, kadar ptiči kaj drugega ne dobe in so lačni, drugače rajši jedo seme od solnčnic, nego mrčes pobirajo.

* Znamke (etikete), na katere pišemo imena vrstam sadnega drevja ali drugih vrtnih rastlin, naredimo najceneje tako le: Iz mehkega lesa, ki se rad lepo in ravno kolje, napravi gladke deščice, ki so po 5—10 $\frac{cm}{m}$ dolge, 1—2 $\frac{cm}{m}$ široke, ter po kako 2 $\frac{mm}{m}$ debele. Ako hočeš znamko vtakniti v zemljo, zaostri jo na eni strani, ako jo pa hočeš obesiti na drevo, naredi po enem konci primerne zareze. Na znamko piši z mehkim svinčnikom. Predno pa bodeš pisal, namaži znamko z belo ali rumeno oljnato barvo in sicer le toliko, da je barvo komaj poznati. Maži pa s prstom. Na mokro barvo zapiši potem ime. O znamkih druge vrste hočemo govoriti ob priliki.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 234. Moja krava je dobila polno bradavic. Kako naj jih preženem? (M. S. v S.)

Odgovor: Ako so bradavice, ki vise na recli, preženete jih najbolje, če jih podvežete. Veče bradavice se

na vrhu nekoliko ranijo in potem žgo s solitarjeve kisline ali s čim drugim. Pri tem poslu je seveda oprezno ravnati. Velike, globoko v kožo segajoče bradavice je treba z nožem odluščiti, kar pa naj le živinozdravnik naredi.

Vprašanje 235. Večkrat po vrsti se mi prigodi, da se začno sesajoča teleta daviti in kašljati, ne da bi bila prehlajena. Tako kašljanje traja pol ure in tudi več, a potem poide, in na teletu ni nič posebnega opaziti. Kaj je to ia kako zabraniti? (R. S. v T.)

Odgovor: Sesajoča teleta se igrajo z nastilom in kadar so lačna, skušajo kako bilko slame ali sena tudi pojesti. Telečjemu želodcu pa ne prija še taka krma, zato jo skuša odstraniti in sili tele na kašelj. Iz tega vzroka je prezgodnje odstavljanje tudi zelo škodljivo. Pazite, da Vaša teleta ne bodo lačna, potem se Vam kaj takega ne pripeti, ker tele ne bode sk šalo jesti neprikladne mu krme.

Vprašanje 236. Imam sodček dobrega kisa, katerega sem naredil iz mošta. Kis je bil pa le dosedaj dober, a sedaj je pa pričel postajati grenek, in bojim se, da ne bode več raben. Kako naj ga popravim, če je sploh še kaj pomoči? (J. M. v L.)

Odgovor: Jabolčni in hrušev kis nista nič kaj stanovitna in, kadar sta stara, postaneta prej ali pozneje grenka. Če ni Vaš kis uže pregrenak, popravite ga lahko, ako ga filtrujete tako le: Ker je gotovo, da za filtriranje nimate aparata, treba je, da si vso pripravo sami naredite. Vzemite lonec, kakeršni so za cve-tice, ki ima namreč na dnu luknjo, vanj pa denite tanko in gosto platneno ruto, če hočete, v štiri gube zloženo. Ruta mora biti tolika, da se da čez rob lonca pregniti in pa z obezo zunaj lonca pritrditi. V tak, s platnom znotraj prevlečeni lonec naspite kakih 5 do 10 $\frac{cm}{m}$ na debelo v moko stolčenega kovaškega oglja.

Skozi to oglje pretakajte počasi kis ter ga vlivajte v sodček, ki je dobro izpran. Prav bodele storili, ako sodček dobro zažveplate, to je, če kos žvepla v njem sežgete. Ako imate veliko kisa, morate najmanj za vsakih 10 litrov oglje prementti.

Vprašanje 237. Od kod prihaja, da so moje hruške, ki so sicer debele in od žlahtnih vrst, vendar vse grintave in po eni strani razpoke. (J. K. v Pr.)

Odgovor: Navedenim boleznim Vaših hrušek je več vzrokov. Grinte provzročajo glive (majhne rastlinice), ki se vgnezdijo na površji sadja. Sadje je toliko bolj grintavo, v kolikor bolj vlažnem in megli podvrženem kraju raste. Razen tega so pa nekatere vrste veliko bolj podvržene grintavosti nego druge. — Da Vašim hruškam koža črni, oziroma rjavi, in poka, to pa prihaja od tod, ker imate vrste, ki niso prikladne Vaši zemlji in legi in niso za visoka debela, ampak le za pritlično vzgojo. — Tudi kamenitost hrušek, t. j. kadar so v hruševem mesu deli, ki so podobni drobnemu kamenčevju, ima